

1. Как уже многие начали составлять повествования о совершенно известных между нами событиях,

УПО: Через те, що багато-хто брались складати оповість про справи, які стались між нами,

KJV: Forasmuch as many have taken in hand to set forth in order a declaration of those things which are most surely believed among us,

2. как передали нам то бывшие с самого начала очевидцами и служителями Слова,

УПО: як нам ті розповіли, хто спочатку були самовидцями й слугами Слова,

KJV: Even as they delivered them unto us, which from the beginning were eyewitnesses, and ministers of the word;

3. то рассудилось и мне, по тщательном исследовании всего сначала, по порядку описать тебе, достопочтенный Феофил,

УПО: тому й я, все від першої хвилі докладно розвідавши, забажав описати за порядком для тебе, високодостойний Теофіле,

KJV: It seemed good to me also, having had perfect understanding of all things from the very first, to write unto thee in order, most excellent Theophilus,

4. чтобы ты узнал твердое основание того учения, в котором был наставлен.

УПО: щоб пізнав ти істоту науки, якої навчився.

KJV: That thou mightest know the certainty of those things, wherein thou hast been instructed.

5. Во дни Ирода, царя Иудейского, был священник из Авиевой чреды, именем Захария, и жена его из рода Ааронова, имя ей Елисавета.

УПО: За днів царя юдейського Ірода був один священник, на ім'я Захарій, з денної черги Авія, та дружина його із дочок Ааронових, а ім'я їй Єлисавета.

KJV: THERE was in the days of Herod, the king of Judaea, a certain priest named Zacharias, of the course of Abia: and his wife was of the daughters of Aaron, and her name was Elisabeth.

6. Оба они были праведны пред Богом, поступая по всем заповедям и уставам Господним беспорочно.

УПО: І обое вони були праведні перед Богом, бездоганно сповняючи заповіді й постанови Господні.

KJV: And they were both righteous before God, walking in all the commandments and ordinances of the Lord blameless.

7. У них не было детей, ибо Елисавета была неплодна, и оба были уже в летах преклонных.

УПО: А дитини не мали вони, бо Єлисавета неплодна була, та й віку старого обое були.

KJV: And they had no child, because that Elisabeth was barren, and they both were now well stricken in years.

8. Однажды, когда он в порядке своей чреды служил пред Богом,

УПО: І ось раз, як у порядку своєї черги він служив перед Богом,

KJV: And it came to pass, that while he executed the priest's office before God in the order of his course,

9. по жребию, как обыкновенно было у священников, досталось ему войти в храм Господень для каждения,

УПО: за звичаєм священства, жеребком йому випало до Господнього храму ввійти й покадити.

KJV: According to the custom of the priest's office, his lot was to burn incense when he went into the temple of the Lord.

10. а всё множество народа молилось вне во время каждения, --

УПО: Під час же кадіння вся безліч народу молилась знадвору.

KJV: And the whole multitude of the people were praying without at the time of incense.

11. тогда явился ему Ангел Господень, стоя по правую сторону жертвенника кадильного.

УПО: І з'явивсь йому Ангол Господній, ставши праворуч кадильного жертівника.

KJV: And there appeared unto him an angel of the Lord standing on the right side of the altar of incense.

12. Захария, увидев его, смутился, и страх напал на него.

УПО: І стривоживсь Захарій, побачивши, і острах на нього напав.

KJV: And when Zacharias saw him, he was troubled, and fear fell upon him.

13. Ангел же сказал ему: не бойся, Захария, ибо услышана молитва твоя, и жена твоя Елисавета родит тебе сына, и наречешь ему имя: Иоанн;

УПО: А Ангол до нього промовив: Не бійся, Захаріє, бо почута молитва твоя, і дружина твоя Єлисавета сина породить тобі, ти ж даси йому ймення Іван.

KJV: But the angel said unto him, Fear not, Zacharias: for thy prayer is heard; and thy wife Elisabeth shall bear thee a son, and thou shalt call his name John.

14. и будет тебе радость и веселие, и многие о рождении его возрадуются,

УПО: І він буде на радість та втіху тобі, і з його народження багато-хто втішаться.

KJV: And thou shalt have joy and gladness; and many shall rejoice at his birth.

15. ибо он будет велик пред Господом; не будет пить вина и сикера, и Духа Святаго исполнится еще от чрева матери своей;

УПО: Бо він буде великий у Господа, ні вина, ні п'яного напою не питиме, і наповниться Духом Святим ще з утроби своєї матері.

KJV: For he shall be great in the sight of the Lord, and shall drink neither wine nor strong drink; and he shall be filled with the Holy Ghost, even from his mother's womb.

16. и многих из сынов Израилевых обратит к Господу Богу их;

УПО: І багато синів із Ізраїля він наверне до їхнього Господа Бога.

KJV: And many of the children of Israel shall he turn to the Lord their God.

17. и предъидет пред Ним в духе и силе Илии, чтобы возвратить сердца отцов детям, и непокоривым образ мыслей праведников, дабы представить Господу народ приготовленный.

УПО: І він сам перед Ним буде йти в духу й силі Іллі, щоб серця батьків повернути до дітей, і неслухняних до мудрости праведних, щоб готових людей спорядити для Господа.

KJV: And he shall go before him in the spirit and power of Elias, to turn the hearts of the fathers to the children, and the disobedient to the wisdom of the just; to make ready a people prepared for the Lord.

18. И сказал Захария Ангелу: по чему я узнаю это? ибо я стар, и жена моя в летах преклонных.

УПО: І промовив Захарій до Ангола: Із чого пізнаю я це? Я ж старий, та й дружина моя вже похилого віку...

KJV: And Zacharias said unto the angel, Whereby shall I know this? for I am an old man, and

my wife well stricken in years.

19. Ангел сказал ему в ответ: я Гавриил, предстоящий пред Богом, и послан говорить с тобою и благовестить тебе сие;

УПО: А Ангол прорік йому в відповідь: Я Гавриїл, що стою перед Богом; мене послано, щоб говорити з тобою, і звістити тобі про цю Добру Новину.

KJV: And the angel answering said unto him, I am Gabriel, that stand in the presence of God; and am sent to speak unto thee, and to shew thee these glad tidings.

20. и вот, ты будешь молчать и не будешь иметь возможности говорить до того дня, как это сбудется, за то, что ты не поверил словам моим, которые сбудутся в свое время.

УПО: І замовкнеш ось ти, і говорити не зможеш аж до дня, коли станеться це, за те, що ти віри не йняв був словам моїм, які збудуться часу свого!

KJV: And, behold, thou shalt be dumb, and not able to speak, until the day that these things shall be performed, because thou believest not my words, which shall be fulfilled in their season.

21. Между тем народ ожидал Захарию и дивился, что он медлит в храме.

УПО: А люди чекали Захарія, та й дивувались, чого забаривсь він у храмі.

KJV: And the people waited for Zacharias, and marvelled that he tarried so long in the temple.

22. Он же, выйдя, не мог говорить к ним; и они поняли, что он видел видение в храме; и он объяснялся с ними знаками, и оставался нем.

УПО: Коли ж вийшов, не міг говорити до них, і вони зрозуміли, що видіння він бачив у храмі. А він тільки знаки їм давав, і залишився німий...

KJV: And when he came out, he could not speak unto them: and they perceived that he had seen a vision in the temple: for he beckoned unto them, and remained speechless.

23. А когда окончились дни службы его, возвратился в дом свой.

УПО: І як дні його служби скінчились, він вернувся до дому свого.

KJV: And it came to pass, that, as soon as the days of his ministration were accomplished, he departed to his own house.

24. После сих дней зачала Елисавета, жена его, и таилась пять месяцев и говорила:

УПО: А після тих днів зачала його дружина Єлисавета, і таїлась п'ять місяців, кажучи:
KJV: And after those days his wife Elisabeth conceived, and hid herself five months, saying,

25. так сотворил мне Господь во дни сии, в которые призрел на меня, чтобы снять с меня поношение между людьми.

УПО: Так для мене Господь учинив за тих днів, коли зглянувся Він, щоб зняти наругу мою між людьми!

KJV: Thus hath the Lord dealt with me in the days wherein he looked on me, to take away my reproach among men.

26. В шестой же месяц послан был Ангел Гавриил от Бога в город Галилейский, называемый Назарет,

УПО: А шостого місяця від Бога був посланий Ангол Гавриїл у галілейське місто, що йому на ім'я Назарет,

KJV: And in the sixth month the angel Gabriel was sent from God unto a city of Galilee, named Nazareth,

27. к Деве, обрученной мужу, именем Иосифу, из дома Давидова; имя же Деве: Мария.

УПО: до діви, що заручена з мужем була, на ім'я йому Йосип, із дому Давидового, а ім'я діви Марія.

KJV: To a virgin espoused to a man whose name was Joseph, of the house of David; and the virgin's name was Mary.

28. Ангел, войдя к Ней, сказал: радуйся, Благодатная! Господь с Тобою; благословенна Ты между женами.

УПО: І, ввійшовши до неї, промовив: Радій, благодатная, Господь із тобою! Ти благословенна між жонами!

KJV: And the angel came in unto her, and said, Hail, thou that art highly favoured, the Lord is with thee: blessed art thou among women.

29. Она же, увидев его, смутилась от слов его и размышляла, что бы это было за приветствие.

УПО: Вона ж затривожилась словом, та й стала роздумувати, що б то значило це привітання.

KJV: And when she saw him, she was troubled at his saying, and cast in her mind what manner of salutation this should be.

30. И сказал Ей Ангел: не бойся, Мария, ибо Ты обрела благодать у Бога;
УПО: А Ангол промовив до неї: Не бійся, Маріє, бо в Бога благодать ти знайшла!
KJV: And the angel said unto her, Fear not, Mary: for thou hast found favour with God.

31. и вот, зачнешь во чреве, и родишь Сына, и наречешь Ему имя: Иисус.
УПО: І ось ти в утробі зачнеш, і Сина породити, і даси Йому ймення Ісус.
KJV: And, behold, thou shalt conceive in thy womb, and bring forth a son, and shalt call his name JESUS.

32. Он будет велик и наречется Сыном Всевышнего, и даст Ему Господь Бог престол Давида, отца Его;
УПО: Він же буде Великий, і Сином Всевишнього званий, і Господь Бог дасть Йому престола Його батька Давида.
KJV: He shall be great, and shall be called the Son of the Highest: and the Lord God shall give unto him the throne of his father David:

33. и будет царствовать над домом Иакова во веки, и Царству Его не будет конца.
УПО: І повік царюватиме Він у домі Якова, і царюванню Його не буде кінця.
KJV: And he shall reign over the house of Jacob for ever; and of his kingdom there shall be no end.

34. Мария же сказала Ангелу: как будет это, когда Я мужа не знаю?
УПО: А Марія озвалась до Ангола: Як же станеться це, коли мужа не знаю?...
KJV: Then said Mary unto the angel, How shall this be, seeing I know not a man?

35. Ангел сказал Ей в ответ: Дух Святой найдет на Тебя, и сила Всевышнего осенит Тебя; посему и рождаемое Святое наречется Сыном Божиим.
УПО: І Ангол промовив у відповідь їй: Дух Святий злине на тебе, і Всевишнього сила обгорне тебе, через те то й Святе, що народиться, буде Син Божий!
KJV: And the angel answered and said unto her, The Holy Ghost shall come upon thee, and the power of the Highest shall overshadow thee: therefore also that holy thing which shall be born of thee shall be called the Son of God.

36. Вот и Елисавета, родственница Твоя, называемая неплодною, и она зачала сына в

старости своей, и ей уже шестой месяц,

УПО: А ото твоя родичка Єлисавета і вона зачала в своїй старості сина, і оце шостий місяць для неї, яку звать неплідною.

KJV: And, behold, thy cousin Elisabeth, she hath also conceived a son in her old age: and this is the sixth month with her, who was called barren.

37. ибо у Бога не останется бессильным никакое слово.

УПО: Бо для Бога нема неможливої жадної речі!

KJV: For with God nothing shall be impossible.

38. Тогда Мария сказала: се, Раба Господня; да будет Мне по слову твоему. И отошел от Нее Ангел.

УПО: А Марія промовила: Я ж Господня раба: нехай буде мені згідно з словом твоїм! І відійшов Ангол від неї.

KJV: And Mary said, Behold the handmaid of the Lord; be it unto me according to thy word. And the angel departed from her.

39. Встав же Мария во дни сии, с поспешностью пошла в нагорную страну, в город Иудин,

УПО: Тими днями зібралась Марія й пішла, поспішаючи, у гірську околицю, у місто Юдине.

KJV: And Mary arose in those days, and went into the hill country with haste, into a city of Juda;

40. и вошла в дом Захарии, и приветствовала Елисавету.

УПО: І ввійшла вона в дім Захарія, та й поздоровила Єлисавету.

KJV: And entered into the house of Zacharias, and saluted Elisabeth.

41. Когда Елисавета услышала приветствие Марии, взыграл младенец во чреве ее; и Елисавета исполнилась Святаго Духа,

УПО: Коли ж Єлисавета зачула Маріїн привіт, затріпотала дитина в утробі її. І Єлисавета наповнилась Духом Святим,

KJV: And it came to pass, that, when Elisabeth heard the salutation of Mary, the babe leaped in her womb; and Elisabeth was filled with the Holy Ghost:

42. и воскликнула громким голосом, и сказала: благословенна Ты между женами, и

благословен плод чрева Твоего!

УПО: і скрикнула голосом гучним, та й прорекла: Благословенна Ти між жонами, і благословенний Плід утроби твоєї!

KJV: And she spake out with a loud voice, and said, Blessed art thou among women, and blessed is the fruit of thy womb.

43. И откуда это мне, что пришла Матерь Господа моего ко мне?

УПО: І звідкіля мені це, що до мене прийшла мати мого Господа?

KJV: And whence is this to me, that the mother of my Lord should come to me?

44. Ибо когда голос приветствия Твоего дошел до слуха моего, разыграл младенец радостно во чреве моем.

УПО: Бо як тільки в вухах моїх голос привіту твого забринів, від радощів затріпотала дитина в утробі моїй!

KJV: For, lo, as soon as the voice of thy salutation sounded in mine ears, the babe leaped in my womb for joy.

45. И блаженна Уверовавшая, потому что совершится сказанное Ей от Господа.

УПО: Блаженна ж та, що повірила, бо сповниться проречене їй від Господа!

KJV: And blessed is she that believed: for there shall be a performance of those things which were told her from the Lord.

46. И сказала Мария: величит душа Моя Господа,

УПО: А Марія промовила: Величає душа моя Господа,

KJV: And Mary said, My soul doth magnify the Lord,

47. и возрадовался дух Мой о Боге, Спасителе Моем,

УПО: і радіє мій дух у Бозі, Спасі моїм,

KJV: And my spirit hath rejoiced in God my Saviour.

48. что призрел Он на смирение Рабы Своей, ибо отныне будут убожать Меня все роды;

УПО: що зглянувся Він на покору Своєї раби, бо ось від часу цього всі роди мене за блаженну вважатимуть,

KJV: For he hath regarded the low estate of his handmaiden: for, behold, from henceforth all generations shall call me blessed.

49. что сотворил Мне величие Сильный, и свято имя Его;
УПО: бо велике вчинив мені Потужний! Його ж Імення святе,
KJV: For he that is mighty hath done to me great things; and holy is his name.

50. и милость Его в роды родов к боящимся Его;
УПО: і милість Його з роду в рід на тих, хто боїться Його!
KJV: And his mercy is on them that fear him from generation to generation.

51. явил силу мышцы Своей; рассеял надменных помышлениями сердца их;
УПО: Він показує міць Свого рамена, розпорошує тих, хто пишається думкою серця свого!
KJV: He hath shewed strength with his arm; he hath scattered the proud in the imagination of their hearts.

52. низложил сильных с престолов, и вознес смиренных;
УПО: Він могутніх скидає з престолів, підіймає покірливих,
KJV: He hath put down the mighty from their seats, and exalted them of low degree.

53. алчущих исполнил благ, и богатящихся отпустил ни с чем;
УПО: удовольняє голодних добром, а багатих пускає ні з чим!
KJV: He hath filled the hungry with good things; and the rich he hath sent empty away.

54. воспринял Израиля, отрока Своего, вспомянув милость,
УПО: Пригорнув Він Ізраїля, Свого слугу, щоб милість згадати,
KJV: He hath holpen his servant Israel, in remembrance of his mercy;

55. как говорил отцам нашим, к Аврааму и семени его до века.
УПО: як прорік був Він нашим отцям, Аврааму й насінню його аж повіки!
KJV: As he spake to our fathers, to Abraham, and to his seed for ever.

56. Пребыла же Мария с нею около трех месяцев, и возвратилась в дом свой.
УПО: І залишалась у неї Марія щось місяців зо три, та й вернулась до дому свого.
KJV: And Mary abode with her about three months, and returned to her own house.

57. Елисавете же настало время родить, и она родила сына.
УПО: А Єлисаветі настав час родити, і сина вона породила.
KJV: Now Elisabeth's full time came that she should be delivered; and she brought forth a son.

58. И услышали соседи и родственники ее, что возвеличил Господь милость Свою над нею, и радовались с нею.
УПО: І почули сусіди й родина її, що Господь Свою милість велику на неї послав, та й утішались разом із нею.
KJV: And her neighbours and her cousins heard how the Lord had shewed great mercy upon her; and they rejoiced with her.

59. В восьмой день пришли обрезать младенца и хотели назвать его, по имени отца его, Захарию.
УПО: І сталося восьмого дня, прийшли, щоб обрізати дитя, і хотіли назвати його йменням батька його Захарій.
KJV: And it came to pass, that on the eighth day they came to circumcise the child; and they called him Zacharias, after the name of his father.

60. На это мать его сказала: нет, а назвать его Иоанном.
УПО: І озвалася мати його та й сказала: Ні, нехай названий буде Іван!
KJV: And his mother answered and said, Not so; but he shall be called John.

61. И сказали ей: никого нет в родстве твоём, кто назывался бы сим именем.
УПО: А до неї сказали: Таж у родині твоїй нема жадного, який названий був тим ім'ям!
KJV: And they said unto her, There is none of thy kindred that is called by this name.

62. И спрашивали знаками у отца его, как бы он хотел назвать его.
УПО: І кивали до батька його, як хотів би назвати його?
KJV: And they made signs to his father, how he would have him called.

63. Он потребовал дощечку и написал: Иоанн имя ему. И все удивились.

УПО: Попросивши ж табличку, написав він слова: Іван імення йому. І всі дивувались.

KJV: And he asked for a writing table, and wrote, saying, His name is John. And they marvelled all.

64. И тотчас разрешились уста его и язык его, и он стал говорить, благословляя Бога.

УПО: І в тій хвилі уста та язык розв'язались йому, і він став говорити, благословляючи Бога!

KJV: And his mouth was opened immediately, and his tongue loosed, and he spake, and praised God.

65. И был страх на всех живущих вокруг них; и рассказывали обо всем этом по всей нагорной стране Иудейской.

УПО: І страх обгорнув усіх їхніх сусідів, і по всіх верховинах юдейських пронеслася чутка про це все...

KJV: And fear came on all that dwelt round about them: and all these sayings were noised abroad throughout all the hill country of Judaea.

66. Все слышавшие положили это на сердце своем и говорили: что будет младенец сей? И рука Господня была с ним.

УПО: А всі, що почули, розважали у серці своїм та казали: Чим то буде дитина оця?... І Господня рука була з нею.

KJV: And all they that heard them laid them up in their hearts, saying, What manner of child shall this be! And the hand of the Lord was with him.

67. И Захария, отец его, исполнился Святаго Духа и пророчествовал, говоря:

УПО: Його ж батько Захарій наповнився Духом Святим, та й став пророкувати й казати:

KJV: And his father Zacharias was filled with the Holy Ghost, and prophesied, saying,

68. благословен Господь Бог Израилев, что посетил народ Свой и сотворил избавление ему,

УПО: Благословенний Господь, Бог Ізраїлів, що зглянувся й визволив люд Свій!

KJV: Blessed be the Lord God of Israel; for he hath visited and redeemed his people,

69. и воздвиг рог спасения нам в дому Давида, отрока Своего,
УПО: Він ріг спасіння підніс нам у домі Давида, Свого слуги,
KJV: And hath raised up an horn of salvation for us in the house of his servant David;

70. как возвестил устами бывших от века святых пророков Своих,
УПО: як був заповів відвіку устами святих пророків Своїх,
KJV: As he spake by the mouth of his holy prophets, which have been since the world began:

71. что спасет нас от врагов наших и от руки всех ненавидящих нас;
УПО: що від ворогів наших визволить нас, та з руки всіх наших ненависників,
KJV: That we should be saved from our enemies, and from the hand of all that hate us;

72. сотворит милость с отцами нашими и помянет святой завет Свой,
УПО: що вчинить Він милість нашим отцям, і буде пригадувати Свій святий заповіт,
KJV: To perform the mercy promised to our fathers, and to remember his holy covenant;

73. клятву, которою клялся Он Аврааму, отцу нашему, дать нам,
УПО: що дотримає й нам ту присягу, якою Він присягавсь Авраамові, отцю нашому,
KJV: The oath which he sware to our father Abraham,

74. небоязненно, по избавлении от руки врагов наших,
УПО: щоб ми, визволившись із руки ворогів, служили безстрашно Йому
KJV: That he would grant unto us, that we being delivered out of the hand of our enemies might serve him without fear,

75. служить Ему в святости и правде пред Ним, во все дни жизни нашей.
УПО: у святості й праведності перед Ним по всі дні життя нашого.
KJV: In holiness and righteousness before him, all the days of our life.

76. И ты, младенец, наречешься пророком Всевышнего, ибо предъидешь пред лицом Господа приготовить пути Ему,
УПО: Ти ж, дитино, станеш пророком Всевишнього, бо будеш ходити перед Господом,

щоб дорогу Йому приготувати,

KJV: And thou, child, shalt be called the prophet of the Highest: for thou shalt go before the face of the Lord to prepare his ways;

77. дати уразуміти народу Його спасіння в прощенні гріхів їх,

УПО: щоб народу Його дати пізнати спасіння у відпущенні їхніх гріхів,

KJV: To give knowledge of salvation unto his people by the remission of their sins,

78. по благоутробному милосердю Бога нашого, котрим посетив нас Восток свйше,

УПО: через велике милосердя нашого Бога, що ним Схід із висоти нас відвідав,

KJV: Through the tender mercy of our God; whereby the dayspring from on high hath visited us,

79. просвітить сидящих во тьме и тени смертной, направить ноги наши на путь мира.

УПО: щоб світити всім тим, хто перебуває в темряві й тіні смертельній, щоб спрямувати наші ноги на дорогу миру!

KJV: To give light to them that sit in darkness and in the shadow of death, to guide our feet into the way of peace.

80. Младенец же возрастал и укреплялся духом, и был в пустынях до дня явления своего Израилю.

УПО: А дитина росла, і скріплялась на дусі, і перебувала в пустинях до дня свого з'явлення перед Ізраїлем.

KJV: And the child grew, and waxed strong in spirit, and was in the deserts till the day of his shewing unto Israel.